

1005-ULUSAL YENİ FİKİRLER VE ÜRÜNLER ARAŞTIRMA DESTEK PROGRAMI USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Hukuki Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- (1) Ülkemizde ihtiyaç duyulan, teknolojik dışa bağımlılığımızı azaltacak ve/veya ülkemizin rekabet gücünü artıracak ulusal/uluslararası yeni bir ürün/süreç/yöntem/model geliştirme amacına yönelik uygulamalı araştırma ve/veya deneysel geliştirme projelerinin desteklenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Usul ve Esaslar, TÜBİTAK-ARDEB bünyesinde Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı kapsamında, yurt içinde yapılan Ar-Ge projelerinin başvuru, değerlendirme, destekleme, izleme ve sonuçlandırmasına ilişkin hükümleri belirler.

Hukuki Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Usul ve Esaslar, 17/07/1963 gün ve 278 sayılı TÜBİTAK Kurulması Hakkında Kanun ile 22/04/2009 tarihli TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Esaslarda geçen,

- a) Araştırmacı: İlgili bilim ve/veya teknoloji alanında gerekli uzmanlığa sahip, projenin bilimsel ve teknik sorumluluğunu paylaşan, sonuç raporunda adı geçecek olan proje yürütücüsü dışındaki araştırmacıları,
- b) ARDEB: Araştırma Destek Programları Başkanlığını,
- c) Başkanlık: TÜBİTAK Başkanlığını,
- d) Bilim Kurulu: TÜBİTAK Bilim Kurulunu,

- e) Bursiyer: Tatbikat amacıyla projede yer alan, Türkiye’de kurulu yükseköğretim kurumlarında lisans, lisansüstü eğitimlerini yapan öğrenciler ile doktoralı kişileri,
- f) Danışma Kurulu (DK): GYK üyelerine panel oluşturulması, panelistlerin seçilmesi ve projelerin izlenmesinde yardımcı olmak üzere, konularında uzman kişilerden oluşturulan kurulu,
- g) Danışman: Gerek duyulan hallerde, projenin özel uzmanlık gerektiren tali konularından birinde bilgisinden yararlanılan araştırmacı veya uzmanı,
- h) Esaslar: Ulusal Yeni Fikirler ve Ürünler Araştırma Destek Programı Usul ve Esaslarını,
- i) Grup: TÜBİTAK Araştırma Destek Grubunu,
- j) Grup Yürütme Komitesi (GYK): TÜBİTAK Araştırma Destek Grubu Yürütme Komitesini,
- k) Kurum Hissesi: Projenin yürütülmesi ve sonuçlandırılması aşamasında kurumun imkânlarından faydalanılması karşılığında TÜBİTAK tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda hesaplanarak proje bütçesine eklenen tutarı,
- l) Özel Kuruluş: Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan ve ticaret sicil belgesi olan Türkiye’de yerleşik sermaye şirketi,
- m) Proje: Konusu, amacı, kapsamı, süresi, özel şartları, bütçesi belirlenmiş; yeni bilgiler üretilmesi ve bilimsel yorumlarının yapılması veya teknolojik/sosyal problemlerin çözümlenmesi için bilimsel esaslara uygun olarak gerçekleştirilen çalışmaları,
- n) Proje Ekibi: Proje yürütücüsü, araştırmacı, bursiyer, yardımcı personel ve danışmanlardan oluşan ekibi,
- o) Proje Teşvik İkramiyesi (PTİ): Desteklenen projelerde, proje süresiyle sınırlı olmak kaydıyla, proje kapsamında ve projeye ilişkin hizmetlerde görev alan kamu kurum veya kuruluşlarının kadro veya pozisyonlarında bulunanlara, kadro veya pozisyonlarına bağlı olarak bir ayda ödenmekte olan tutarın % 75’ini geçmemek kaydıyla ve Bilim Kurulunca belirlenen esaslara göre proje sözleşmesinde belirlenerek ödenen tutarları,

- p) Proje Yürütücüsü: İlgili bilim ve/veya teknoloji alanında gerekli uzmanlığa ve deneyime sahip, projenin bilimsel, teknik, idari, mali ve hukuki her türlü sorumluluğunu taşıyan, TÜBİTAK ile proje sözleşmesini imzalayan, proje sonuçlarını bilimsel yöntemlerle değerlendirip yayımlayabilecek ve/veya uygulamaya dönüştürebilecek düzeydeki araştırmacıyı,
- r) Proje Yürütücüsü Kuruluş: Proje hazırlama ve proje yürütme, beceri, deneyim ve altyapısına sahip projenin yürütüldüğü üniversite, kamu kurum/kuruluşu veya özel kuruluşu,
- s) TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumunu,
- t) Yardımcı Personel: Proje yürütücüsünün veya araştırmacıların gözetimi altında, projenin yürütülmesinde tam veya kısmî zamanlı, proje süresiyle sınırlı olarak ve işvereni kurum olmak üzere istihdam edilen, sonuç raporunda adı geçmeyen uzman, teknik eleman, teknisyen, laborant, işçi ve benzeri personeli,
- u) Yönetmelik: TÜBİTAK Araştırma Destek Programları Başkanlığı Tarafından Yürütülen Programlara İlişkin Yönetmeliği,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Değerlendirme, Destek Kararı ve Sözleşme

Başvuru ve Koşulları

MADDE 5- (1) Başvuru zamanı, usulü ve koşulları her yıl Başkanlık tarafından ilan edilir.

(2) Projedeki katkı oranı % 10'un altında olan kişiler araştırmacı olarak görev alamazlar.

(3) Proje yürütücüsü, proje yürütücüsü kuruluşun kadrolu personeli olmak zorundadır.

(4) Proje yürütücüsü ve araştırmacıların Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde ikamet etmeleri gerekir (Yabancı uyruklu bir kişi Türkiye sınırlarındaki bir kurum/kuruluşta görev yapmak koşulu ile projede yürütücü/araştırmacı olarak görev alabilir).

(5) Bir projede danışman yer alabilmesi için projenin özel uzmanlık gerektiren tali konu ya da konularının olması ve bu hususun proje önerisinde gerekçeli olarak belirtilmesi gerekir. Bir projede görev alacak danışman sayısı o projedeki özel uzmanlık gerektiren tali konu sayısı ve proje süresi ile sınırlıdır.

Değerlendirme

MADDE 6- (1) Proje önerileri; TÜBİTAK tarafından belirlenen proje değerlendirme kriterleri çerçevesinde ilgili Grup tarafından değerlendirilir.

Destek Kararı

MADDE 7- (1) Değerlendirme sonucunda destek kararı, Başkanlık tarafından verilir.

(2) Kabul edilen projelere verilecek destekler ve miktarları, ilgili grubun değerlendirmesi ve Başkanlığın onayı ile kesinleşir.

Sözleşme

MADDE 8- (1) TÜBİTAK tarafından desteklenmesine karar verilen projelerin kurum/kuruluş yetkilileri ve proje yürütücüleri ile TÜBİTAK arasında projenin idari, mali, teknik ve hukuki hükümleri ile tarafların sorumluluklarını belirleyen sözleşme imzalanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mali ve İdari Hükümler

Kabul Edilen Maliyetler

MADDE 9- (1) Proje bütçesinin oluşturulmasında aşağıdaki kalemler masraf olarak kabul edilir;

- a) Alet, makine, teçhizat, yazılım ve yayın alım giderleri,
- b) Malzeme ve sarf malzemesi alım giderleri.
- c) Danışmanlık ve hizmet alım giderleri.
- d) Proje kapsamında kullanılan cihazların bakım onarım giderleri.
- e) Yurt içi ve yurtdışı seyahat giderleri.

f) Posta ve nakliye giderleri.

g) Personel giderleri.

h) Bursiyer giderleri.

i) Proje teşvik ikramiyesi.

j) Kurum hissesi.

k) Toplantı, fuar ve organizasyon giderleri (Bu destek programı kapsamında beklenen proje çıktılarının ilgili paydaşlar ve potansiyel kullanıcılar ile paylaşılmasına yönelik yapılacak toplantı, fuar, sergi, çalıştay vb. çalışmalar için proje bütçesine ödenek konulabilir).

l) Proje ile doğrudan veya dolaylı ilgili olan diğer giderler.

Kabul Edilmeyen Maliyetler

MADDE 10- (1) Proje bütçesinin oluşturulmasında aşağıdaki kalemler masraf olarak kabul edilmez;

a) Proje önerisi hazırlama giderleri.

b) Projenin sonuçlarının üretimi aşamasında yapılacak masraflar.

c) Pazarlama ve ticari amaçlı reklam giderleri.

d) Posta hariç haberleşme amaçlı giderler.

e) Isıtma ve aydınlatma giderleri.

f) Altyapıya yönelik inşaat giderleri.

g) İdari personel giderleri.

h) Proje ile doğrudan veya dolaylı ilgisi olmayan diğer giderler.

Destek Miktarı ve Süresi

MADDE 11- (1) Bu destek programı kapsamındaki projelere verilebilecek destek miktarının üst sınırı her yıl Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(2) Bu destek programı kapsamında desteklenecek projelerin süresi en fazla 18 aydır.

(3) Altyapı oluşturmaya yönelik olan projeler desteklenmez.

(4) Projelerde yurt içi ve/veya yurt dışı bilimsel toplantılara katılım/çalışma ziyareti vb. için verilecek destek miktarının üst sınırı her yıl Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(5) Proje çıktılarının ilgili paydaşlar ve potansiyel yararlanıcılar ile paylaşılmasına yönelik yapılacak toplantı, fuar, çalıştay vb. çalışmalar için verilecek destek miktarının üst sınırı her yıl Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Bu destek programı kapsamındaki projelerde, her ziyarette bir aydan (yol dahil 30 gün) daha uzun sürelerle projede görev almak şartıyla, yurtdışında ikamet eden araştırmacılar, yasal yükümlülükleri projenin yürütüldüğü kuruluşa ait olmak üzere araştırmacı olarak görev alabilirler.

Burs Giderleri

MADDE 12- (1) Bu destek programı kapsamında talep edilebilecek toplam burs miktarı her yıl Bilim Kurulunca belirlenir.

Personel Giderleri ve Proje Teşvik İkramiyeleri

MADDE 13- (1) Proje yürütücüsü ve araştırmacılara ödenebilecek PTİ miktarının üst sınırları her yıl bilim kurulunca belirlenir. Araştırmacıların toplam alacağı PTİ miktarı, proje yürütücüsünün alacağı toplam PTİ miktarını geçmemek üzere, projeye yapacakları katkı oranları dikkate alınarak hesaplanır.

(2) Bu destek programı kapsamındaki projelerde PTİ ödemeleri proje sonuç raporu kabul edildikten sonra yapılır. Sonuç raporu kabul edilen projenin yürütücü ve araştırmacılarına ödenecek toplam PTİ miktarı, ilgili Grup tarafından, sonuçlanan projenin madde 16.1' de belirtilen çıktıları ve başarı düzeyi dikkate alınarak belirlenir.

Kurum Hissesi

MADDE 14- (1) Bu destek programı kapsamında desteklenen projelerde ödenecek Kurum Hissesi miktarı PTİ hariç toplam proje bütçesinin % 10'u olarak belirlenir. Vakıf üniversiteleri hariç özel kuruluşlara kurum hissesi verilmez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İzleme ve Sonuçlandırma

İzleme Süreci

MADDE 15- (1) Projenin, Esaslar ve ilgili TÜBİTAK mevzuatına uygun olarak, belirlenen amaç ve hedefler doğrultusunda yürütülüp yürütülmediği proje yürütücüsü tarafından hazırlanan gelişme raporları ile izlenir. Gerektiğinde TÜBİTAK tarafından yerinde inceleme yapılabilir. Gelişme raporu dönemleri altı aydan az ve bir yıldan çok olmamak üzere sözleşmede belirlenir. Gelişme raporları ve sonuç raporu proje yürütücüsü tarafından sözleşmede belirtilen süreler içerisinde TÜBİTAK'a gönderilir.

(2) TÜBİTAK, gerekli gördüğünde projenin gelişimini bilimsel, teknik, idari ve mali açılardan incelemek, denetlemek ve değerlendirmek üzere, belirleyeceği kişileri proje izleyicisi olarak görevlendirebilir. Proje başvurularının değerlendirilmesi ve projelerin izlenmesi için görevlendirilen kişilere ödenecek ücretler Bilim Kurulu tarafından belirlenir.

Sonuçlandırma

MADDE 16- (1) Projelerin sonuçlandırılması sürecinde Yönetmelik hükümleri uygulanır. Bu program kapsamında desteklenen projelerin sonuçlandırılabilmesi için elde edilen çıktı/sonuçların uygulamaya aktarılabilmesi/ticarileştirilmesine yönelik, proje çıktı ve sonuçlarının paylaşılmasında fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunmasına ilişkin mevzuatta düzenlenen hususların ve ilgili mevzuatın 3. kişilere bahşettiği hakların dikkate alınması koşuluyla, aşağıdaki koşullardan en az birinin yerine getirilmesi gerekmektedir.

- Yeni bir ürün/süreç/yöntem/model geliştirilmesi
- Patent/tescil/faydalı model başvurusu yapılması
- Uygun destek programlarına (TEYDEB-1505, SANTEZ, KOSGEB v.b.) desteklenen 1005 projesinin devamı niteliğinde yeni proje önerisi sunulması
- Uygun pazar ortakları bulunabilmesi amacıyla paylaşılması/tanıtılması (konuyla ilgili fuar, sergi, vb.)
- Telif konulu eser/kitap hazırlanması
- Envanter/veritabanı/belge üretilmesi
- Proje çıktılarından yararlanacak kurum ve kuruluşlara proje çıktı/sonuçlarının tanıtıldığı proje sunumu yapılması
- Ulusal görsel/işitsel basında proje çıktı/sonuçlarının paylaşılması

Durdurma, Yürürlükten Kaldırma ve İptal

MADDE 17- (1) Projelerin durdurma, yürürlükten kaldırma ve iptali hususlarında Yönetmelik hükümleri uygulanır. Ayrıca iptal edilen projede özel kuruluşun kusurlu olması

halinde, proje kapsamında gerçekleştirilen harcama tutarlarının (bursiyer ve personel giderleri hariç) TÜBİTAK'ın proje özel hesabına aktardığı destek tutarı dikkate alınarak, kusurlu özel kuruluştan 6183 sayılı Kanun'da belirtilen oranlarda gecikme faizi uygulanarak iadesi istenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Fikrî ve Sinaî Mülkiyet Hakları

MADDE18- (1) Bu süreçte Proje Teşvik Ve Destekleme Esaslarına İlişkin Yönetmelik Uyarınca Desteklenen Projelerde Uygulanacak Fikri Haklar Esasları hükümleri uygulanır. Özel Kuruluşun yer aldığı projelerde fikri hak sahipliği, ilgili özel kuruluşun proje ekibinde yer alan personelinin fikri hak sahipliğine ilişkin oranları nispetinde tüzel kişiliğe ait olur.

(2) Proje yürütücüsü, üçüncü kişi/kişilere ait fikri ve sınai mülkiyet haklarının proje önerisine konu olup olmadığını, proje önerisini sunmadan önce araştırmak ve araştırma sonuçlarını sunmak zorundadır.

(3) Üçüncü kişi/kişilere ait fikri ve sınai mülkiyet haklarının proje önerisine konu olması durumunda;

a) Proje yürütücüsü, projenin üçüncü kişilerin fikri ve sınai haklarına tecavüz oluşturmadığını taahhüt eder ve varsa ilgili lisans, devir vb. anlaşma metinlerini ibraz eder.

b) TÜBİTAK'ın üçüncü kişilerin fikri ve sınai mülkiyet hakkı ihlali iddiasıyla herhangi bir hukuki muameleye muhatap kalması, TÜBİTAK'a bir uyarı, idari bir ceza ve/veya herhangi bir müeyyide uygulanması ve/veya uygulanacağı bildirilmesi durumunda proje yürütücüsü TÜBİTAK'ın yanında müdahale ederek sorumluluğu üstlenmekle yükümlüdür. Buna rağmen TÜBİTAK hukuksal bir yaptırımla karşı karşıya kalırsa, TÜBİTAK proje yürütücüsüne rücu eder.

(4) Proje yürütücüsünün kusur ve/veya ihmali nedeniyle üçüncü kişilere ait fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin ihlallerin tespit edilmesi durumunda Yönetmelik, Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 19- (1) Bu Usul ve Esaslarda hüküm bulunmayan hallerde Yönetmelik, Araştırma Projelerinde Uygulanacak İdari ve Mali Esaslar ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır.

Üst limitler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) 2013 yılı için, Bu Usul ve Esasların 11 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki üst sınır, proje başına PTİ ve Kurum Hissesi hariç 200.000 TL; (4) numaralı fıkrasındaki üst sınır, proje başına yıllık 5.000 TL, proje süresince toplam 10.000 TL ve (5) numaralı fıkrasındaki üst sınır, proje başına 5.000 TL olarak belirlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2- (1) 2013 yılı için, Bu Usul ve Esasların 12 inci maddesindeki üst sınır, proje başına aylık 3000 TL olarak belirlenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3- (1) 2013 yılı için, Bu Usul ve Esasların 13 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasındaki yürütücünün alabileceği PTİ miktarının üst sınırı aylık 1000 TL olarak belirlenmiştir.

Yürürlük

MADDE 20- (1) Bu Usul ve Esaslar, Bilim Kurulu tarafından kabul edilen tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21- (1) Bu Usul ve Esasları TÜBİTAK Başkanı yürütür.

Kabul Edildiği Bilim Kurulu Kararı	Yürürlüğe Giriş Tarihi
Bilim Kurulu'nun 01/06/2013 tarih ve 220 sayılı toplantısı	01/06/2013